

ЛЕКСИКОГРАФІЧНЕ ВТІЛЕННЯ КОНЦЕПТУ EVIL В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Неоніла ТХОР

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри лексикології і стилістики англійської мови
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Ірина КРАВЦУНЕНКО

здобувач вищої освіти
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Анотація

Дослідження присвячено вивченню лексикографічного втілення англomовного концепту EVIL на матеріалі тлумачних словників. Для досягнення поставленої мети було застосовано такі методи дослідження: компонентний аналіз словникових дефініцій із подальшою концептуальною інтерпретацією отриманих результатів.

Ключові слова: *концепт, тлумачний словник, компонентний аналіз, концептуальна інтерпретація, evil.*

Вступ. Когнітивна лінгвістика є актуальною галуззю в сучасному світі з багатьма перспективами та можливостями досліджень, зокрема, у вивченні процесів сприйняття та продукції мови в мозку людини, що має важливі результати для методики викладання мов та розвитку мовленнєвих технологій. Дослідження в галузі когнітивної лінгвістики допомагає краще розуміти, як мова відображає наші концепції та спосіб категоризації світу, що впливає на наше мислення та сприйняття. Одним із напрямів когнітивної лінгвістики є вивчення вербалізації концептів, яке дозволяє краще розуміти, які цінності, переконання та уявлення про світ відображені у мові певного народу чи групи людей, що у свою чергу розкриває культурні та соціальні аспекти суспільства (Селіванова, 2006).

Мета даного дослідження полягає в аналізі лексикографічного втілення англomовного концепту EVIL.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети було застосовано такі методи дослідження: *компонентний аналіз словникових дефініцій із подальшою концептуальною інтерпретацією отриманих результатів.*

Результати. Згідно з А. Мартинюк, у репрезентаційному стилі мислення концепт розглядається як «готове знання», що відображає ментальну репрезентацію досвіду. Ця репрезентація виникає від об'єктивного віддзеркалення суб'єктом реального світу (об'єктивізм) або від результату розумової діяльності суб'єкта, який конструює світ у своїй свідомості, відображаючи не сам світ, а своє уявлення про нього (суб'єктивізм). На наш погляд, тлумачні словники відображають саме перший із зазначених підходів (Мартинюк, 2006).

Проаналізуємо словникові дефініції лексеми, яка номінує досліджуваний концепт:

*“evil: 1. a : the fact of suffering, misfortune, and wrongdoing
b : a cosmic evil force*

2 : something that brings sorrow, distress, or calamity” (Merriam-Webster Dictionary)

Отже, в англійській мові лексема *evil* представлена двома семемами:

Семема 1a: факт страждань, нещасливих подій та злочинів. Цей компонент лексичного значення відображає поняття негативних дій, страждань та злочинів. Він підкреслює причину негативних наслідків та негативного впливу феномену зла на людей.

Семема 2b: космічна сила зла. Цей компонент вказує на існування космічної сили зла, яка може бути поняттям в релігійних або міфологічних контекстах. Він віддзеркалює уявлення про надприродне походження феномену зла.

Семема 2: щось, що приносить смуток, горе або лихо. Даний компонент лексичного значення описує зловісний вплив чогось або когось на життя людей, що приносить сум, горе або катастрофу.

Отже, у дефініції лексеми *evil* можна виділити три основні компоненти: факт страждань, нещасливих подій та злочинів, космічна сила зла та щось, що приносить смуток, горе або лихо. Ці компоненти відображають різні аспекти поняття зла і допомагають краще розуміти його сутність та вплив на світ.

Висновки. В англomовних словниках вербалізація концепту *EVIL* представлена через декілька компонентів, які відображають різні аспекти цього поняття. Перший компонент вказує на факт страждань, нещасливих подій та злочинів, що є ключовим елементом у розумінні зла. Другий компонент вказує на космічний характер сили зла, що може бути відображенням його універсального впливу. Третій компонент описує зловісний вплив, який приносить смуток, горе або лихо. Кожен компонент доповнює і розширює уявлення про зло, надаючи йому багатогранність і глибину значення.

Література

1. Мартинюк А.П. Концепт у дискурсивній парадигмі. *Вісник ХНУ*. 2006. №725. С. 9-12.
2. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, Довкілля-К, 2006. 716 с.
3. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/evil> (дата звернення: 26.03.2024)